

Stichting Musole: hoe wij werken

Opgesteld door: *Monica Commandeur*

[zie voor meer uitgebreide informatie: <https://viagroen.nl/anbi-basis-info/>]

Inhoudelijk

Het moet gaan om een klein hulpproject in een ontwikkelingsland (m.n. in zuidelijk Afrika, maar mag ook elders) dat voldoet aan het criterium (uit oude SBI-toelichting):

“Gericht op lokale groepen of personen die vanwege een aanwijsbaar probleem niet ten volle kunnen deelnemen aan het normale maatschappelijk leven.”

- Omschrijf het aanwijsbare probleem in termen van een onevenredig ongemak in het leven van de lokale groepen of personen. De oorzaak van het probleem kan (vaak) niet worden weggenomen, maar de onevenredige last van het ongemak kan worden opgelost. Het project moet rechtstreeks bijdragen aan die oplossing, maar hoeft niet de volledige oplossing ervoor te bieden.
- Als er andere bronnen zijn die eveneens bijdragen aan dezelfde oplossing van dit probleem, dan moet dat inzichtelijk blijken uit de projectomschrijving en de jaarverslagen.
- Het criterium betekent tevens dat het project per definitie tijdelijk is; er hoeft echter vooraf geen einddatum te worden vastgelegd.

➤ Geef een duidelijke omschrijving van:

- De lokale groep(en) of persoon/ personen die het betreft/ betreffen;
- Het aanwijsbare probleem waarvoor je de oplossing wilt;
- Indien van toepassing: wie er nog meer bijdragen aan dezelfde oplossing;
- De beoogde, opgeloste situatie voor de genoemde groep(en) of persoon/ personen;
- Het advies (goede doel) voor de evt. resterende middelen bij afsluiting van het project.

N.B.: Als naderhand blijkt dat de projectomschrijving onvolledig was, of anderszins een aanpassing behoeft, dan moet het bestuur opnieuw beslissen over het aannemen van het project.

Procesmatig

In het proces spelen de volgende partijen een rol, met de volgende taken:

- **De overheid (Belastingdienst);** deze houdt toezicht op:
 - De rechtmatigheid van de belastingaftrek van de individuele donateurs;
 - De rechtmatigheid van de belastingvrije schenking van de Stichting aan de uitvoerder(s);
 - De toepassing door het bestuur van de Stichting van alle geëigende wet- en regelgeving, zoals: BW-II/ WBTR, ANBI en evt. CBF en overige normen voor behoorlijk bestuur.
- **De projectindieners/ projecthouder;** deze zorgt voor:
 - Het indienen/ actualiseren van de projectomschrijving;
 - Het aantrekken van en communiceren met donateurs en andere inbrengers;
 - Indien gewenst: het opzetten van (formele) fondsenwervingsactiviteiten;
 - Het beheer van de inbreng voor het project (donateurs, fondsen, etc.) namens het bestuur, exclusief administratie en vorderingen, bijv. van periodieke giften;
 - Het contact met de uitvoerder namens het bestuur;

- Presenteren van jaarverslagen waaruit aannemelijk blijkt dat de schenkingen van het bestuur aan het project volledig zijn besteed aan de oplossing van de probleem;
 - Het adviseren van het bestuur van de Stichting over het beleid voor het project;
 - De verantwoording aan de donateurs en andere inbrengers over het project.
- **De donateur(s) en andere inbrengers van middelen;** deze zorgt/ zorgen voor:
- Alle middelen als basis voor de schenking aan de uitvoerder (waarvan een bijdrage zal worden afgehouden voor het in stand houden van de Stichting en het project).
- **Het bestuur van de Stichting Musole;** dit zorgt voor:
- a) **Toepassing van alle geëigende wet- en regelgeving** (zoals: BW-II/ WBTR, ANBI-regels & evt. ook CBF-normen) en alle overige normen voor behoorlijk bestuur:
- Beleggen, houden en verslaan van de statutair verplichte vergaderingen;
 - Toezicht houden op de projecten, m.n. via de verslagen van de projectindieners;
 - Voldoen aan de communicatie- en publicatieverplichtingen en overige verplichtingen.
- b) **Besluiten nemen over het aannemen en beheren van elk project:**
- Afspraken maken met de projectindieners over wijze van schenking aan het projectdoel;
 - Beleid duidelijk maken over de inhoudingen, bijv. voor de overige (noodzakelijke) uitgaven voor de in stand houding van de Stichting en van het project;
 - Jaarlijks het beleidsplan voor het project vaststellen.
- c) **Betalingsbeheer:**
- Alle schenkingen van de Stichting aan alle uitvoerders van alle projecten worden gedaan vanaf één zakelijke betaalrekening, overeenkomstig de afspraken met de projectindieners;
 - Alle overige uitgaven voor het in stand houden van het bestuur en de projecten worden naar behoren uitgevoerd op basis van het beschikbare totaalsaldo;
 - Jaarlijks onafhankelijke kascontrole op de financiële verantwoording van het bestuur.
- **De projectuitvoerder,** dit is de “eigenaar” van het project; deze zorgt:
- a) In alle gevallen voor:
- Een (internationaal) toegankelijke bankrekening voor de rechtstreekse ontvangst van de schenkingen van de Stichting;
 - De rechtstreekse besteding van de schenking vanaf deze bankrekening aan de oplossing van de probleem;
 - Een jaarlijkse verklaring via de projectindieners aan het bestuur en de donateurs, waarin aannemelijk is gemaakt dat de schenking aan de oplossing van de probleem is besteed.
- b) Als de jaarlijkse schenking aan de uitvoerder/ het project **een hoger bedrag** is, dan het bedrag dat door de Belastingdienst is vrijgesteld van schenkbelasting [in 2023: € 2.418], **tevens voor:**
- Indien de uitvoerder een geregistreerde onderneming of een officiële organisatie (zonder winstoogmerk) is, die de uitvoering als geëigende (bedrijfs-)activiteit onderneemt:
 - De toezegging dat (desgevraagd) bewijsstukken van de geëigende activiteiten aan de Stichting worden overlegd, zoals jaarverslag, facturen en accountantsverklaring;

- Indien de uitvoerder een aparte projectorganisatie maakt en/of in alle overige gevallen:
 - Het bijhouden van een min of meer behoorlijke (project-)boekhouding,
 - waarop tenminste een (onafhankelijke) kascontrole wordt toegepast, door iemand die voldoende is onderlegd in financiële administratie;
 - Het op basis van deze boekhouding via de projectindieners aannemelijk maken aan het bestuur dat de schenking aan de oplossing van de probleem is besteed, en:
 - dat deze aannemelijkheid overtuigend is voor de donateurs/ inbrengers;
 - stand houdt bij een eventuele controle door de overheid (Belastingdienst).

Opmerkingen

- De functies van projectindieners en/of substantiële donateur en bestuurslid van de stichting kunnen wel worden gecombineerd (behalve met het voorzitterschap), maar: projectindieners en/of substantiële donateurs van een project hebben geen stemrecht over hun eigen project en meerdere projectindieners en/of substantiële donateurs van één project kunnen samen nooit de meerderheid van stemmen hebben in het bestuur.
 - De projecteigenaar/ -uitvoerder mag géén projectindieners, donateur of bestuurslid zijn van de Stichting – en ook niet indirect via de projectindieners, of een andere partij, aan de Stichting doneren.
 - Als een inbrenger van middelen, bijv. een projectindieners of donateur (ook) buiten de stichting om bijdraagt aan het project, dan moet dat in de jaarverslagen inzichtelijk worden gemaakt.
 - Als een uitvoerder op een andere wijze middelen ontvangt voor hetzelfde project, dan moet daarover worden gerapporteerd in het jaarverslag.
 - Als een uitvoerder via een andere weg of partij bijdraagt aan de inbreng voor het project, dan moet dat in de projectomschrijving inzichtelijk zijn gemaakt – afhankelijk van de context kan dit in sommige gevallen leiden tot afwijzing.
-

LIJST van nuttige termen:

ANBI	Algemeen Nut Beogende Instelling (erkenning door Belastingdienst)
BW-II / BW2	Burgerlijk Wetboek, Hoofdstuk 2 (Verenigingen & Stichtingen)
Bijdrage voor het in stand houden van het project	Kosten voor bijv. extra website(s), domeinnamen, bankrekening(en), bankpasje(s), e.d.
Bijdrage voor het in stand houden van de Stichting	Periodieke kosten voor domeinnamen, in stand houden website(s), betaalrekening en kosten voor bijv. CBF-erkenning, lidmaatschap Partin, alsmede incidentele kosten voor bijv. statutenwijziging, eerste aanvraag CBF-erkenning, etc..
CBF	Centraal Bureau Fondsenwerving – organisatie voor de erkenning van “goede-doelen stichtingen met (formele) fondsenwerving”
Continuïteits-commissaris(sen) – optioneel, m.n. indien de voorzitter niet ‘monistisch’	Onafhankelijk benoemde ‘commissaris(sen)’, die vanuit het belang van de stichting voor continuïteit kan/kunnen zorgen in situaties waarin het bestuur en/of de bestuursvoorzitter niet alleen tot een besluit wil, kan, of (wettelijk) mag komen. [Niet verplicht – zie ook: WBTR Art. 291a & 292a.] (Kan evt. worden gecombineerd met de functie van kascontroleur.)
Doelgerichte bestedingen van de Stichting	Aandeel schenkingen aan uitvoerders ten opzichte van de totale bestedingen van de Stichting in een jaar. Dit moet redelijk zijn.
Doelmatige bestedingen van de Stichting aan het “algemeen nut”	Doelgerichte bestedingen plus vanzelfsprekende en onvermijdbare bijkomende uitgaven, die het bestuur doet om de Stichting (en de projecten) behoorlijk te laten functioneren (zie Kamerstuk 31930, nr.8, 2009). Dit moet > 90% zijn [bij Stg. Musole meestal ≈ 100%].
Donateur	Iemand die geeft aan de Stichting (normaliter t.b.v. een project)
Donateur (substantieel)	Donateur die voor een project meer dan 25% van de inbreng levert, of meer dan het belastingvrije schenkingsbedrag in een jaar.
Fondsenwerving (in formele zin)	Activiteiten die als doel of nevendoeel hebben, bijv. om via sociale druk mensen over te halen om te doneren, of om onbekenden over te halen om donaties te doen, of om via derden donateurs te betrekken.
Inbreng voor een project	Alle middelen die de Stichting ter beschikking staan (via donaties of anderszins), als basis voor schenkingen aan de uitvoerder(s) van een project. Hiervan wordt een (klein) deel ingehouden voor het in stand houden van de Stichting (en het project).
Monistisch bestuursmodel	Er is één bestuurslaag (<i>one-tier board</i>), waarin zowel uitvoerende als niet uitvoerende bestuurders zitten. Alleen een onafhankelijke en niet uitvoerende bestuurder mag de taak van bestuursvoorzitter vervullen. Er zijn geen commissarissen; hooguit is er een continuïteitsbewaker.
Projectindiener/ -houder	<ul style="list-style-type: none"> - dient het verzoek in tot betrokkenheid van de Stichting; - fondseninbrenger: is verantwoordelijk voor de verwerving van de inbreng voor het betreffende project, en de door het bestuur gedelegeerde taken als secretaris/ penningmeester van de projectadministratie; - adviseert het bestuur over het beleidsplan voor het project.

Schenking (belastingvrij)	Zie voorwaarden Belastingdienst: https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/nl/schenken/
Uitvoerder van het project	<ul style="list-style-type: none"> - projecteigenaar: ontvangt rechtstreeks de schenkingen en beheert de middelen voor het project - besteedt de ontvangen middelen voor het project volledig en rechtstreeks aan de doelen van het project.
Voorzitter van de Stichting (bij voorkeur 'monistisch')	<p>Gekozen door het bestuur uit hun midden en (bij voorkeur):</p> <ul style="list-style-type: none"> - is (bij voorkeur) toezichhoudend en onafhankelijk (is dus geen substantiële donateur!); - voert (bij voorkeur) geen uitvoerende bestuurstaken uit (en is dus geen projectindienaar!); - is belast met het voordragen van (nieuwe) bestuursleden.
Ubh's of UBO's	<p>Uiteindelijk belanghebbenden of <i>Ultimate Beneficial Owners</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> - normaliter m.n.: de bestuursleden; - en evt. de (statutaire) begunstigde(n) van het resterende vermogen bij opheffing van de Stichting.
WBTR	Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen (uitwerking van BW-II) die in de periode 2016-2025 geleidelijk van kracht is geworden of wordt.